Τα πάθη των παικτών στο σύγχρονο ποδόσφαιρο (Θάνος Μπλούνας)

Categories : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Date : 24 Απριλίου, 2014

Ανησυχητικά είναι τα ευρήματα έρευνας για την ψυχική υγεία των ποδοσφαιριστών

Αν κάποιος υποστήριζε ότι το ποδόσφαιρο βλάπτει σοβαρά την ψυχική υγεία, δύσκολα θα μπορούσε να γίνει πιστευτός. Ομως τα αποτελέσματα της έρευνας που έκανε η FIFPro (Παγκόσμια Ενωση Επαγγελματιών Ποδοσφαιριστών) σε συνεργασία με έξι εθνικούς συνδέσμους επαγγελματιών ποδοσφαιριστών από τρεις διαφορετικές ηπείρους, έρχεται να ανατρέψει τις όποιες στερεότυπες αντιλήψεις και να δημιουργήσει νέα δεδομένα.

Οπως προκύπτει, οι εν ενεργεία επαγγελματίες ποδοσφαιριστές εμφανίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας σε ποσοστό ανάλογο άλλων επαγγελματικών κατηγοριών, ενώ το ποσοστό παθήσεων που εντάσσονται στην «ψυχική ασθένεια» αυξάνεται στους μη εν ενεργεία ποδοσφαιριστές.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι αιτίες που προκαλούν τέτοιου είδους προβλήματα. Οπως θα δούμε και στη συνέχεια στους εν ενεργεία ποδοσφαιριστές, αιτίες μπορεί να είναι η καθυστέρηση ή η μη καταβολή της μισθοδοσίας τους και τα «στημένα παιχνίδια». Δηλαδή, η επιτυχής ή μη επιχείρηση προσέγγισής τους με σκοπό τον προκαθορισμό αποτελέσματος.

Στους μη εν ενεργεία ποδοσφαιριστές καθοριστικός παράγοντας είναι το πέρασμα σε μια νέα ζωή που έχει εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά σε σχέση με την προηγούμενη.

Ως παθήσεις που εντάσσονται στην ψυχική ασθένεια εγγράφονται στη μελέτη της FIFPro η θλίψη, η εξάντληση (κατάρρευση λόγω επαγγελματικών συνθηκών), η κατάθλιψη, η χαμηλή αυτοεκτίμηση, η επιρρέπεια στο αλκοόλ, το κάπνισμα και η κακή διατροφή.

Αναμφίβολα στα επαγγελματικά αθλήματα τα περισσότερα θέματα υγείας έχουν να κάνουν με μυοσκελετικούς τραυματισμούς στα κόκαλα, τους μυς, τις αρθρώσεις και αλλού. Αναγνωρίζεται ότι ο επαγγελματίας αθλητής αναλαμβάνει αυξημένο ρίσκο όσον αφορά πιθανούς τραυματισμούς. Οι τραυματισμοί που οδηγούν σε εγχειρήσεις θεωρούνται παράγοντες μεγάλης ψυχολογικής πίεσης, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε συμπτώματα ψυχικής ασθένειας. Επιπρόσθετα κάποιοι τραυματισμοί μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη πρόωρη απόσυρση από την ενεργό δράση, κάτι που αναγνωρίζεται ως καθοριστικός παράγοντας για τα πιθανά προβλήματα ψυχικής υγείας που θα εμφανιστούν στη ζωή του πρώην αθλητή.

Οι επαγγελματίες ποδοσφαιριστές, ειδικότερα, αντιμετωπίζουν μεγάλη πιθανότητα τραυματισμών στη διάρκεια της καριέρας τους στα γόνατα, στους αστραγάλους, στους οπίσθιους μηριαίους και αλλού. Είναι δε πιθανό, όπως προαναφέρθηκε, να αντιμετωπίσουν προβλήματα ψυχικής υγείας ως συνέπεια, ψυχολογικής πίεσης, που προκαλείται από τραυματισμούς, εγχειρήσεις ή μεγάλης διάρκειας προβλήματα. Επιπλέον, είναι εκτεθειμένοι και σε άλλους πιεστικούς παράγοντες όπως το «στήσιμο» αγώνων και η μη καταβολή του μισθού τους.

Η FIFPro και οι έξι εθνικές ενώσεις επαγγελματιών ποδοσφαιριστών υποστήριξαν τη διεθνή επιστημονική έρευνα προκειμένου να καλύψουν την έλλειψη γνώσης που υπήρχε σχετικά με τα κρούσματα ψυχικών ασθενειών που παρουσιάζονται στους εν ενεργεία και μη εν ενεργεία ποδοσφαιριστές.

Οι έξι εθνικές ενώσεις επαγγελματιών ποδοσφαιριστών που συμμετείχαν είναι της Αυστραλίας, της Ιρλανδίας, της Σκωτίας, της Νέας Ζηλανδίας, της Ολλανδίας και των ΗΠΑ.
Οι συμμετέχοντες στην έρευνα προθυμοποιήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτηματολόγια που τους στάλθηκαν και στα οποία συμπεριλήφθηκαν όλα τα προσωπικά, κοινωνικά και οικογενειακά περιστατικά που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν μια τέτοιου τύπου μελέτη.

Το 60% των 180 εν ενεργεία ποδοσφαιριστών που συμμετείχαν στην έρευνα αγωνιζόταν τη στιγμή της έρευνας σε σύλλογο που ήταν στη μεγαλύτερη Εθνική κατηγορία.

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν 174 σοβαρούς τραυματισμούς στη διάρκεια της μέχρι τώρα καριέρας τους και 170 εγχειρήσεις στις οποίες υποβλήθηκαν και οι περισσότερες έγιναν στα γόνατα και στους αστραγάλους.

Οπως φαίνεται αναλυτικά στο γράφημα που αφορά τους εν ενεργεία ποδοσφαιριστές, το 26% αντιμετωπίζει προβλήματα ψυχικής υγείας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι τα προβλήματα ψυχικής υγείας που εκδηλώνονται στους εν ενεργεία ποδοσφαιριστές είναι τόσο συχνά όσο και σε άλλες ομάδες πληθυσμού. Για παράδειγμα, το αντίστοιχο ποσοστό σε νέους και ενήλικες Γάλλους αθλητές Ολυμπιακών Αθλημάτων είναι 17%, ενώ σε νέους και ενήλικες εργαζόμενους διαφόρων χωρών τα προβλήματα κυμαίνονται σε ποσοστό από 5% έως 25%.

Στην έρευνα για τους μη εν ενεργεία ποδοσφαιριστές συμμετείχαν 121. Περίπου το 65% έπαιξε στη διάρκεια της καριέρας του σε συλλόγους της υψηλότερης εθνικής κατηγορίας. Το 80% είχε έναν ή περισσότερους σοβαρούς τραυματισμούς και το 70 % έκανε μία ή περισσότερες εγχειρήσεις. Οπως προκύπτει από το γράφημα που αφορά τους μη εν ενεργεία ποδοσφαιριστές, το ποσοστό που αντιμετωπίζει διάφορες ψυχικές ασθένειες ανέρχεται στο 42%.

Υψηλού κινδύνου οι βετεράνοι

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι τα κρούσματα ψυχικής ασθένειας χτυπούν τους μη εν ενεργεία επαγγελματίες ποδοσφαιριστές, συχνότερα από τους εν ενεργεία επαγγελματίες ποδοσφαιριστές και συχνότερα από άλλες πληθυσμιακές ομάδες.

Η έρευνα καταλήγει σε διάφορα συμπεράσματα που επικεντρώνονται στα εξής:

• Τα προβλήματα ψυχικής ασθένειας στους μη εν ενεργεία επαγγελματίες ποδοσφαιριστές δεν μπορούν να υποτιμηθούν και πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας όλων των εμπλεκόμενων πλευρών του ποδοσφαίρου. Ο προσεκτικός τρόπος σχεδιασμού καριέρας στα πρώτα στάδια μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην προετοιμασία και την οργάνωση της ζωής μετά την απόσυρση από το επαγγελματικό ποδόσφαιρο προκειμένου να αποφευχθούν, σοβαρά προβλήματα.

• Πρέπει να δοθεί προσοχή στην υγεία των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών από τους διεθνείς οργανισμούς και τους συλλόγους. Οι ερευνητές θα πρέπει να ασχοληθούν με τους τραυματισμούς, καθώς επηρεάζουν όχι μόνο τη

σωματική υγεία αλλά επίσης την ψυχική ευεξία και την κοινωνική υπόσταση σε μικρές και μεγάλες περιόδους. Οταν υπάρξει πρόβλημα υγείας σωματικό ή ψυχικό το ελάχιστο που πρέπει να θεωρείται δεδομένο είναι η αυτογνωσία των ποδοσφαιριστών γι’ αυτά τα ζητήματα. Επίσης, η πρόσβαση στα γνωστικά εργαλεία και η υποστήριξη των μηχανισμών προκειμένου να καλυφθούν όλες οι πτυχές του τι μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια και έπειτα από μια επαγγελματική σταδιοδρομία ποδοσφαίρου είναι ζωτικής σημασίας.

• Η αλλαγή που υπάρχει στη ζωή ενός επαγγελματία ποδοσφαιριστή που σταματάει την ενεργό δράση μπορεί να είναι δραματική. Οι παίκτες διακόπτουν οριστικά την εντατική προπόνηση, χάνουν τη δομή που είχε η ζωή τους, ενώ χρειάζεται να επανακαθοριστούν στην κανονική κοινωνία και να βρουν άλλο επάγγελμα. Ως εκ τούτου είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν προβλήματα ψυχικής υγείας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

• Σημαντικό ρόλο και στις δύο κατηγορίες των ποδοσφαιριστών μπορούν να παίξουν υποστηρικτικές ομάδες από ειδικούς.

Ξέρουμε, καταλήγει η έρευνα, ότι τα νεαρά άτομα δεν σπεύδουν να βοηθηθούν από ειδικούς σε ζητήματα που αφορούν την ψυχική υγεία. Αυτό συμβαίνει ακόμα περισσότερο στους νέους ποδοσφαιριστές. Κατά συνέπεια, η απάλειψη του στίγματος για την ψυχική υγεία στο ποδόσφαιρο θα πρέπει να έχει την προσοχή όλων των ενδιαφερομένων, για την ευαισθητοποίηση και την αποδοχή από τη μια πλευρά και την ενδυνάμωση και ενθάρρυνση των παικτών να ζητήσουν βοήθεια από την άλλη.

(Πηγή: kathimerini.gr)